

SPØRGESKEMA TIL DEN INDSTILLEDE KOMMISSÆR**Ekaterina Zaharieva****Startups, forskning og innovation****1. Almindelig duelighed, europæisk engagement og personlig uafhængighed**

Hvilke aspekter af Deres personlige kvalifikationer og erfaringer mener De har særlig relevans for opgaven som kommissær og arbejdet med at fremme EU's almene interesser, særlig inden for Deres potentielle ansvarsområde? Hvordan vil De bidrage til gennemførelsen af Kommissionens politiske retningslinjer? Hvordan vil De gennemføre kønsmainstreaming og integrere kønsaspektet i alle politikker inden for Deres ansvarsområde? Hvordan vil De gennemføre integration af ungdomsspørgsmål?

Hvilke garantier for uafhængighed kan De give Europa-Parlamentet, og hvordan vil De sikre, at Deres tidligere, nuværende eller fremtidige aktiviteter ikke kan rejse tvivl om udøvelsen af Deres hverv i Kommissionen?

Jeg er meget beæret over at være kandidat til posten som medlem af Europa-Kommissionen under ledelse af formand Ursula von der Leyen. Fra min professionelle karrieres start arbejdede jeg utrætteligt for, at mit land Bulgarien kunne tiltræde Den Europæiske Union. Siden vi blev en del af Unionen, har jeg altid forsøgt at bidrage til en stærk og forenet europæisk familie, som har den plads, den fortjener i verden. Da jeg har tilbragt en del af min barndom under et totalitært regime, er jeg meget bevidst om prisen for de værdier, der ligger til grund for vores europæiske demokrati, og jeg vil altid forsvare dem.

Efter min juridiske eksamen arbejdede jeg to år som advokat, inden jeg blev ansat i den bulgarske offentlige administration, hvor jeg arbejdede knap syv år som juridisk rådgiver og direktør i miljø- og vandministeriet. Derefter gik jeg ind i politik, hvor jeg i de følgende 15 år fungerede først som viceminister for regionaludvikling og derefter som kabinetschef og generalsekretær for Bulgariens præsident. Som viceminister for regionaludvikling styrede jeg også regional- og samhørighedspolitikkerne.

Efterfølgende blev jeg vicepremierminister med ansvar for økonomisk politik og minister for regionaludvikling og offentlige arbejder, justitsminister og endelig vicepremierminister for reform af retsvæsenet samt udenrigsminister. Bulgarien varetog formandskabet for Rådet for Den Europæiske Union i 2018, hvor jeg som udenrigsminister var formand for Rådet for Almindelige Anliggender og deltog i møder med Europa-Parlamentet. Dette har givet mig en vigtig indsigt, nemlig at kunne se vigtige sager fra et bredere europæisk perspektiv og være i stand til at fremme generelle europæiske interesser.

Som generalsekretær og minister har jeg haft det politiske og ledelsesmæssige ansvar for store administrative strukturer. Dette er et vigtigt aktiv, da jeg, hvis jeg bliver godkendt, vil have politisk tilsyn med to store generaldirektorater (GD for Forskning og Innovation og Det Fælles Forskningscenter).

Min nylige erfaring som medlem af det bulgarske parlament har også givet mig en indgående forståelse af parlamentarisk arbejde. Denne forståelse vil gøre det lettere for mig at etablere et tæt samarbejde med Europa-Parlamentet.

Jeg er overbevist om, at min brede baggrund, der omfatter administrative og politiske erfaringer på højeste niveau, har rustet mig godt til at varetage mine kommende opgaver som EU-kommissær.

Hvordan vil De bidrage til gennemførelsen af Kommissionens politiske retningslinjer?

Bæredygtig velstand og konkurrenceevne er de centrale aspekter i formand Ursula von der Leyens politiske retningslinjer, hvor ambitionen er at gøre forskning og innovation til hjertet i Europas økonomi. Mario Draghis nylige rapport om EU's konkurrenceevne indeholder både en meget værdifuld analyse af de nuværende mangler i EU's forsknings- og innovationspolitik og en reformdagsorden.

Den europæiske forsknings- og innovationspolitik er lige nu i stærk fremdrift. Min opgavebeskrivelse indeholder nærmere oplysninger om de forskellige elementer i reformen, og jeg agter at gennemføre dem alle fuldt ud. En topprioritet vil være udformningen af det næste rammeprogram for forskning og innovation. Jeg vil arbejde på at øge udgifterne til forskning i overensstemmelse med de politiske retningslinjer. Jeg vil også sigte efter forenkling og koncentrere rammeprogrammet om de emner, der er vigtige og som har den største merværdi på europæisk plan, under hensyntagen til Draghi-rapportens anbefalinger. Jeg er rede til at spille en nøglerolle i denne ambition om at fremme EU's videnskabelige og teknologiske fremskridt, lige fra grundforskning til anvendt innovation. Vi er nødt til at gøre forskning og innovation til en stadig større del af vores konkurrencefordel i nutidens globale økonomi.

Hvordan vil De gennemføre kønsmainstreaming og integrere kønsaspektet i alle politikker inden for Deres ansvarsområde?

Mainstreaming af ligestilling mellem kønnene og integration af et kønsperspektiv i forskning og innovation vil være en central prioritet i mit mandat. Dette er ikke kun en moralsk nødvendighed, men er nødvendigt for at udnytte alle talenter. Jeg har som minister opnået dokumenterede resultater med hensyn til at forfremme kvinder til høje stillinger i de ministerier, jeg har været ansvarlig for.

Jeg vil kunne bygge videre på de fremskridt, der allerede er gjort, navnlig gennem det europæiske forskningsrum og gennemførelsen af ligestillingsplaner under Horisont Europa. Der er dog stadig stor kønsskævhed inden for forskning og innovation, og navnlig i nystartede virksomheder. Jeg vil derfor bidrage til strategien for ligestilling mellem kønnene for perioden efter 2025 og specifikt til bestræbelserne på at bekæmpe kønsbaseret vold. Vi vil arbejde på yderligere at integrere kønsdimensionen i finansierede projekter og sikre effektiv overvågning for at dokumentere fremskridt og sikre, at der ikke sker tilbageskridt. Jeg vil også støtte forskning i ligestilling mellem kønnene, herunder dens samspil med andre sociale kategorier. Endelig vil jeg også sikre, at der inkluderes en kønsdimension i EU's opstarts- og opskalingsstrategi, hvor alle tilgængelige instrumenter anvendes til at støtte kvindelige innovatorer.

Jeg vil desuden sikre en ligelig kønsfordeling i mit team.

Hvordan vil De gennemføre integration af ungdomsspørgsmål?

At få de unge med er et centralt fokus for forsknings- og innovationspolitikken og hvis jeg bliver godkendt, vil det være en vigtig prioritet for mit mandat. Jeg vil afholde årlige ungdomspolitiske dialoger — hvoraf den første vil finde sted i løbet af de første 100 dage — for at lytte til unge borgeres og navnlig unge forskeres behov.

Inden for rammerne af det europæiske forskningsrum (EFR) forpligter jeg mig til at styrke ungdomskomponenten for at forbedre mobiliteten, karriereperspektiverne og beskæftigelsesvilkårene for forskere, navnlig for dem, der befinder sig i de tidlige stadier af deres karriere. I denne forbindelse er den kommende EFR-lovgivning og EFR-talentplatformen særlig relevante. Sideløbende hermed planlægger jeg også fortsat at støtte unge forskere i hele Europa gennem forskellige programmer. Eksempler herpå er Marie Skłodowska-Curie-aktiviteterne for ph.d.-uddannelser og postdocs, EU's konkurrence for unge videnskabsfolk (EUCYS) og EU TalentOn, hvor forskere i alderen 21-35 år opfordres til at bidrage med innovative idéer til løsning af kritiske spørgsmål for Unionen.

Hvilke garantier for uafhængighed kan De give Europa-Parlamentet, og hvordan vil De sikre, at Deres tidligere, nuværende eller fremtidige aktiviteter ikke kan rejse tvivl om udøvelsen af Deres hverv i Kommissionen?

Jeg giver tilsagn om, at jeg, hvis jeg bliver godkendt som kommissær, uden undtagelse fortsat vil overholde kravene om uafhængighed, gennemsigtighed, upartiskhed og tilgængelighed som fastsat i artikel 17, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske Union og artikel 245 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.

Jeg vil fuldt ud respektere traktatens ordlyd og ånd, navnlig forpligtelsen til at handle i Europas interesse og uden at modtage instruktioner fra nogen regering, nogen institution, noget organ, kontor eller nogen anden instans. Jeg

vil overholde adfærdskodeksen for medlemmer af Europa-Kommissionen og dens bestemmelser om interessekonflikter. Min interesseerklæring er fuldstændig og tilgængelig for offentligheden, og ligesom under den sidste mandatperiode, vil jeg opdatere den uden ophold, hvis der bliver brug for at foretage ændringer.

2. Forvaltning af ansvarsområdet og samarbejde med Europa-Parlamentet

Vil De forpligte Dem til at informere Parlamentet behørigt om Deres og Deres tjenestegrenes handlinger? I hvilken henseende anser De Dem for at være ansvarlig over for Parlamentet?

Hvilke specifikke tilsagn er De rede til at give med hensyn til Deres engagement i og tilstedeværelse i Parlamentet, både ved udvalgs- og plenarmøder og med hensyn til gennemsigtighed, samarbejde og effektiv opfølgning på Parlamentets holdninger og anmodninger om lovgivningsmæssige initiativer? Er De, for så vidt angår planlagte initiativer og igangværende procedurer, rede til rettidigt at levere oplysninger og dokumenter til Parlamentet på lige fod med Rådet?

På grund af min erfaring som medlem af det bulgarske parlament og som minister ser jeg det tætte samarbejde mellem Europa-Parlamentet og Europa-Kommissionen som afgørende. I løbet af mine fire på hinanden følgende ministerperioder i Bulgarien holdt jeg altid det nationale parlament nøje orienteret om mine initiativer og anså dets medlemmer for vigtige partnere i udformningen af politikker. Jeg forpligter mig fuldt ud til regelmæssigt at informere Europa-Parlamentet om mine egne og mine tjenestegrenes handlinger.

Jeg vil arbejde i overensstemmelse med de vejledende principper, der muliggør et virkningsfuldt interinstitutionelt samarbejde og et effektivt og legitimt EU-system for beslutningstagning. Disse omfatter åbenhed, gensidig tillid, effektivitet og regelmæssig udveksling af oplysninger. Jeg bakker helt op om den tiltrædende formands politiske retningslinjer og opgavebeskrivelserne, som fuldt ud afspejler disse principper, og hensigten om at styrke det særlige partnerskab mellem Europa-Parlamentet og Kommissionen. Jeg vil gøre mit yderste for at opretholde disse principper, og i den forbindelse vil jeg fuldt ud overholde bestemmelserne i den interinstitutionelle aftale om bedre lovgivning fra 2016 og rammeaftalen.

Jeg forpligter mig til at deltage i alle relevante plenarbejatter, udvalgs møder og triloger. Jeg vil sørge for, at de relevante udvalg i Europa-Parlamentet inddrages i alle større tiltag under mine ansvarsområder, og at de to lovgivere, Parlamentet og Rådet, behandles som ligeværdige. Jeg vil navnlig sørge for fuld gennemsigtighed i den regelmæssige informationsstrøm til formanden for de relevante parlamentariske udvalg, og jeg vil kommunikere direkte med udvalgsmedlemmerne og stå til rådighed med henblik på bilaterale møder. Jeg vil også sikre, at de spørgsmål fra Europa-Parlamentets medlemmer til Kommissionen, der vedrører mine ansvarsområder, besvares hurtigt og præcist. Når jeg bliver bedt om at besvare et spørgsmål eller give en specifik tilbagemelding, vil jeg møde op for at gøre dette ved Europa-Parlamentets plenarforsamling eller udvalgs møder.

Som led i det nye kommissærkollegiums tilsagn om sammen med Europa-Parlamentet at skabe resultater ud fra de politiske retningslinjer vil jeg arbejde hånd i hånd med Parlamentet i alle faser af drøftelserne om beslutninger i henhold til artikel 225 i TEUF under fuld overholdelse af proportionalitetsprincippet, nærhedsprincippet og principperne om bedre lovgivning.

Spørgsmål fra Udvalget om Industri, Forskning og Energi

3. Hvilke visioner har de for Deres ansvarsområde ud over det, der står i Deres opgavebeskrivelse, og hvilke aftryk vil De gerne sætte? Hvilke lovgivningsforslag og andre initiativer vil De foreslå kommissærkollegiet til vedtagelse i de næste fem år og navnlig i de første 100 dage? Hvordan vil De sikre, at såvel disse forslag som gennemførelsen af eksisterende lovgivning styrker den europæiske konkurrenceevne? Har de til hensigt at basere disse lovgivningsforslag på særlige konsekvensanalyser?

At forskning og innovation bliver hjertet i Europas økonomi er et helt centralt element i den tiltrædende formands politiske retningslinjer. Både Draghi- og Letta-rapporterne har sat kraftigt skub i bestræbelserne på at styrke forskning, innovation og finansieringsklimaet for opstart/opskalering på EU-plan. Med dette momentum i ryggen er det min vision for FoI-ansvarsområdet at styrke både forsknings- og innovationsdimensionen. Udgifter til forskning og innovation vil være et af de centrale områder i den næste flerårige finansielle ramme og det næste rammeprogram for at sikre, at vi accelererer vores innovation og styrker vores konkurrenceevne.

Hvis jeg bliver godkendt, vil jeg med en række vigtige initiativer i løbet af de næste fem år bidrage til opbygningen af en egentlig Europæisk Forsknings- og Innovationsunion.

Med hensyn til grundforskning og anvendt forskning vil jeg i den næste budgetperiode arbejde på at udvide Det Europæiske Forskningsråd og Det Europæiske Innovationsråd til at fokusere mere på strategiske prioriteter, banebrydende grundforskning og disruptiv innovation samt videnskabelig topkvalitet. En ny retsakt om det europæiske forskningsrum vil være kernen i mine bestræbelser på at fremme fri bevægelighed for forskere, videnskabelig viden og teknologi. Den vil tackle fragmenteringen af forskningen og gøre det europæiske forskningsrum mere attraktivt med mere strømlinede forsknings- og innovationsprioriteter. Den vil være til støtte for målet om at investere 3 % af BNP i forskning og udvikling, fremme reformer af de nationale forsknings- og innovationssystemer og forbedre koordineringen mellem medlemsstaterne og EU. Den vil også tage fat på kompetenceudvikling og forskernes karriereforløb for at tiltrække og fastholde talenter samt opretholde forskningsfriheden. Endelig vil en europæisk strategi for forskningsinfrastruktur tage fat på vores infrastrukturens tilgængelighed, modstandsdygtighed og sikkerhed for at give forskerne muligheder for at afprøve og udvikle deres idéer.

Med hensyn til innovation vil jeg foreslå en opstarts- og opskalingsstrategi for EU og en europæisk innovationslov for at skabe det rette miljø, hvori vores nystartede virksomheder kan vokse. Disse initiativer vil fjerne juridiske hindringer og administrative byrder takket være en EU-dækkende retlig status for startups og innovative virksomheder ("28. ordning"). Jeg planlægger at udvide Det Europæiske Innovationsråd for yderligere at øge støtten til startups og vækstvirksomheder på strategiske områder, f.eks. kvanteteknologi, kunstig intelligens, bioteknologi, avancerede materialer og rumfart. Inddragelse af private investeringer vil også være en fordel. Det Europæiske Innovationsråds Fond mobiliserer allerede betydelige beløb i private venturekapitalinvesteringer, men i overensstemmelse med Draghi-rapportens konklusioner skal der gøres mere for at stimulere finansieringen af innovation med stort vækstpotentiale og for at tiltrække private investeringer til forskning og innovation. Det nye Trusted Investor Network vil komme til at spille en central rolle i udviklingen af vores økosystem af venturekapitalinvestorer og med hensyn til at mobilisere private investorer til at investere samlet og dermed hjælpe vores bedste virksomheder med at opskalere. I løbet af min mandatperiodes første måneder vil der i Kommissionen blive oprettet en startup-taskforce, der skal koordinere indsatsen på dette område. Jeg vil oprette et nyt europæisk opstarts- og opskalingsforum i første halvdel af 2025 for at inddrage eksterne interessenter og virksomhedsstiftere.

Jeg vil fremme arbejdet med at afstemme forskning, industriel innovation og investeringer med teknologiske behov og dermed mindske strategiske afhængigheder. Jeg vil fremlægge en strategi for at øge og styre anvendelsen af kunstig intelligens inden for videnskab. For yderligere at støtte en hurtigere grøn og digital omstilling vil jeg også samarbejde med de relevante aktører om at udvikle en strategi for europæisk biovidenskab, som også vil omfatte bioteknologi. Jeg vil også foreslå målrettede foranstaltninger for kritiske sektorer og en lov om avancerede materialer, der støtter fremstilling og udbredelse af avancerede materialer i Europa. Jeg vil også foreslå en handlingsplan til fremme af kvinders deltagelse i forskning og innovation samt i startups/vækstvirksomheder.

For at sikre, at disse initiativer styrker EU's konkurrenceevne, vil jeg bygge videre på Draghi-rapportens analyse. Jeg vil sigte mod at afhjælpe det investeringsunderskud, som rapporten udpeger, og som beløber sig til over 120 mia. EUR om året. Jeg vil fremme målet om 3 % af BNP til forskning og udvikling ved at mobilisere privat kapital, herunder gennem europæiske partnerskaber. Jeg vil arbejde for at forbedre overvågnings-, vejlednings- og koordineringsmetoderne for at sikre stærke nationale budgetter og reformer inden for forskning og innovation, herunder via det europæiske semester. Dette kunne styrkes med en retsakt om det europæiske forskningsrum. Endelig vil jeg fokusere på kommercialisering og anvendt innovation gennem fremme af vidensudnyttelse og samarbejde mellem erhvervslivet og den akademiske verden.

Ved udførelsen af mit arbejde vil min tilgang til politikudformning være inklusiv og evidensbaseret. De forslag, jeg vil fremme, vil følge de gældende standarder for bedre regulering. Jeg vil også afholde en ungdomspolitisk dialog inden for de første 100 dage af min mandatperiode.

4. Hvad er Deres visioner for det europæiske forskningsrum, Det Europæiske Forskningsråd, Det Europæiske Innovationsråd (EIC), Det Europæiske Institut for Innovation og Teknologi og Det Europæiske Forskningsråd for Kunstig Intelligens, og hvilken forbindelse skal der være mellem dem og den europæiske innovationslov?

Hvis jeg bliver godkendt som kommissær, agter jeg at tage fat på fragmenteringen af det europæiske forskningsrum. På trods af de fremskridt, der er gjort i de seneste fire år, skal der gøres meget mere for at skabe en egentlig Europæisk Forsknings- og Innovationsunion. Hvis jeg bliver godkendt, vil jeg tage fat på det alt for lave investeringsniveau i forskning og udvikling (som ligger et godt stykke under investeringsmålet på 3 % af BNP) og på den utilstrækkelige koordinering af medlemsstaternes forsknings- og innovationssystemer. Jeg planlægger at gøre det gennem en retsakt om det europæiske forskningsrum, som vil indeholde

minimumsstandarder for at forbedre forskernes karrieremuligheder og arbejdsvilkår. Den vil sikre mobilitet for talenter i Europa med lige muligheder for mænd og kvinder og fremme åben videnskabelig praksis. I overensstemmelse med Europa-Parlamentets beslutning fra januar 2024 vil forskningsfriheden være et centralt element i denne retsakt.

Den europæiske innovationslov, der supplerer den kommende retsakt om det europæiske forskningsrum, vil støtte forenklingen af vores lovgivningsmæssige rammer, fremskynde udbredelsen af innovation, lette adgangen til venturekapital og støtte startups og vækstvirksomheder i testfasen, f.eks. med "sandkasser". Den vil være en støtte for alle, der er parate til at blive iværksættere og skabe vækst i Europa, uanset sektor eller underliggende teknologier, og også med særlig vægt på kvinder. Sammen med udviklingen af en opsparings- og investeringsunion, der omfatter kapitalmarkedsunionen og bankunionen, vil denne retsakt være et banebrydende skridt for Europa, idet den vil hjælpe med at bringe vores innovationer på markedet i stor skala og skabe værdi for både økonomien og samfundet. Den vil også fremme anvendelsen af innovative værktøjer såsom innovationsindkøb. Den vil blive udviklet synergistisk med en 28. ordning for EU-dækkende retlig status for innovative virksomheder.

Hvis jeg bliver godkendt, vil jeg udvide Det Europæiske Forskningsråd og Det Europæiske Innovationsråd, som har bevist deres merværdi. Takket være sin autonomi, som jeg forpligter mig til at beskytte, fremmer Det Europæiske Forskningsråd grundforskning og banebrydende forskning af høj kvalitet, der tackler menneskehedens mest presserende udfordringer. Sideløbende med styrkelsen af vores videnskabelige grundlag er det nødvendigt at styrke og udvide disruptiv innovation. Det Europæiske Innovationsråds Fond er allerede Europas mest aktive startupinvestor inden for deep tech og mobiliserer mere end fire euro for hver investeret euro. Der skal dog mere til. Hvis jeg bliver godkendt, vil jeg sætte endnu større fokus på højrisikoinvesteringer fra forskning på et tidligt stadie til demonstration og markedsudbredelse med fokus på strategiske teknologier, der er centrale for EU's konkurrenceevne. Bedre finansiering af og støtte til opskaleringinvesteringer vil være et særligt fokus for en reform af Det Europæiske Innovationsråd. Jeg vil undersøge mulighederne for et mere intensivt og strategisk samarbejde med Den Europæiske Investeringsbank og sikre, at vi maksimerer synergierne mellem vores respektive instrumenter.

Det Europæiske Institut for Innovation og Teknologi er sammen med sine videns- og innovationsfællesskaber, der samler universiteter, forskningsinstitutioner og partnere fra industrien, et af Horisont Europas innovationsinstrumenter. På grundlag af videntrekanten inkluderer det uddannelse i innovationsprocessen og sikrer dermed, at studerende med iværksættertrang, forskere og innovatorer når ud til arbejdsmarkedet, og at den nuværende arbejdsstyrke opkvalificeres og omskoles i overensstemmelse med erhvervslivets behov i de prioriterede sektorer. Det har også spillet en central rolle i virkeliggørelsen af flere af færdighedsakademierne, herunder dem, der er oprettet ved forordningen om nettonulindustri.

Hvis jeg bliver godkendt, vil jeg undersøge, hvordan dets mission kan strømlines yderligere, jeg vil forbedre synergierne med de andre innovationsinstrumenter, styrke gennemsigtigheden og udvide dets fokus på at fremme nye talenter og opbygge iværksætterfærdigheder. Dets arbejde med kompetenceudvikling kan føre til synergier med initiativer som f.eks. den sektorspecifikke europæiske grad, der fremmer udviklingen og anerkendelsen af tværnationale programmer, også til gavn for forskere, der underviser på de videregående uddannelser. For at nå disse mål vil jeg i tæt samarbejde med den ledende næstformand med ansvar for mennesker, færdigheder og parathed udvikle en fælles tilgang mellem forskellige arbejdsgange inden for den strategiske ramme for en Union med færdigheder.

Ifølge Draghi-rapporten vil øget brug af kunstig intelligens (AI) på alle niveauer være et centralt punkt på EU's dagsorden for konkurrenceevne i de kommende år, og jeg forpligter mig til at bidrage kraftigt til dette arbejde. Med hensyn til det nye europæiske forskningsråd for kunstig intelligens vil jeg som nævnt i min opgavebeskrivelse arbejde tæt sammen med den ledende næstformand med ansvar for teknologisk suverænitæt, sikkerhed og demokrati og med andre kommissærer. Dette bliver et centralt element i gennemførelsen af vores strategi for at guide den videnskabelige udbredelse af kunstig intelligens og støtte udviklingen af kompetencer i komplementaritet med AI-innovationspakken og med AI-kontoret. Ved at slå ressourcerne sammen og tilskynde til offentlig-privat samarbejde vil Det Europæiske Forskningsråd opbygge den kritiske masse, der er nødvendig for at bevare vores videnskabelige forspring i AI-tidsalderen. Sideløbende hermed vil Det Europæiske Forskningsråd og Det Europæiske Innovationsråd fortsat støtte frontlinjeforskning og banebrydende innovationer inden for og med brug af AI, og deres bidrag vil blive taget fuldt ud i betragtning i forbindelse med udviklingen af det nye europæiske forskningsråd for kunstig intelligens. Omfattende høring af interessenter vil danne grundlag for udviklingen af det europæiske forskningsråd for kunstig intelligens.

5. Hvad ser De som hovedformålet med EU's rammeprogrammer for forskning og innovation og merværdien af EU-finansiering? Hvad vil De gøre ved det vedvarende behov for forenkling af programmet? Vil De støtte en væsentlig forhøjelse af budgettet for Horisont Europa og programmet, som følger det? Hvordan vil De generelt beskytte EU's budget til FoU-politikker? Hvordan vil De øge SMV'ers deltagelse i programmet og fremme offentlig-private partnerskaber?

Med udgangspunkt i traktaterne har EU's rammeprogrammer for forskning og innovation i 40 år været helt afgørende for EU's fremskridt inden for videnskab, teknologi og innovation. Med rammeprogrammet tackles globale udfordringer lige fra klima til sundhed samtidig med, at EU's konkurrenceevne styrkes gennem banebrydende forskning og innovation.

En styrkelse af Europas videnskabelige og teknologiske grundlag kan opnås ved at fremme videnskabelig topkvalitet, grænseoverskridende samarbejde og innovation samt ved at udnytte vores dynamiske økosystem af forskere, innovatorer og industrier. En balanceret tilgang til internationalt samarbejde er og skal forblive en afgørende del af vores politik, der bygger bro mellem forsknings- og innovationsøkosystemer for at tackle globale udfordringer i bestræbelserne på at sikre gensidig fordel, lige konkurrencevilkår på globalt plan og Europas strategiske autonomi og økonomiske sikkerhed.

EU-finansieringens merværdi består i, at den muliggør et omfattende samarbejde og skabelsen af muligheder, som medlemsstaterne ikke ville kunne opnå hver for sig. Derved bidrager den til, at udnytte medlemsstaternes kollektive styrke og fremme samarbejde på tværs af grænser og sektorer. EU-finansiering kan bidrage til at overvinde markedssvigt, navnlig inden for disruptive teknologier med høj risiko, samt mindske dobbeltarbejde, fremme indførelsen af ensartede standarder, lette adgangen til infrastruktur og øge mobiliteten. De resultater, der er opnået gennem Horisont 2020, demonstrerer de økonomiske og samfundsmæssige fordele ved EU-finansiering — hver euro, der investeres, forventes at give et afkast på mellem fem og elleve euro i fordele inden 2040.

Udformningen af den fremtidige flerårige finansielle ramme og instrumenterne heri ligger foran os. På grundlag af erfaringerne med Horisont Europa og i samarbejde med kommissæren med ansvar for budget, bekæmpelse af svig og offentlig forvaltning skal vores overvejelser begynde med, hvad vi ønsker at finansiere, og først derefter ser vi på, hvordan vi bedst kan opfylde vores mål og maksimere resultaterne. Udformningen af et nyt og styrket rammeprogram vil drage fordel af resultaterne af de seneste evalueringer, herunder rapporten fra gruppen på højt plan ("Align, act, accelerate") og anbefalingerne i Draghi-rapporten. Hvis jeg bliver godkendt, ønsker jeg at sikre enklere og hurtigere adgang til EU's forskningsfinansiering, mere virkningsfuld finansiering, bedre tilpasning til EU's politiske prioriteter og mindre rapporteringsbyrde for modtagerne. Enklere og klarere regler vil øge finansieringens virkning og tiltrække flere nye deltagere fra mere forskelligartede områder og enheder, herunder SMV'er, nystartede virksomheder og vækstvirksomheder. Vi skal forbedre den måde, hvorpå vi bruger digitale værktøjer, herunder kunstig intelligens, for bedre at informere og støtte deltagerne. Samtidig skal vi øge brugen af forenkede finansieringstyper som f.eks. engangsbeløb og personaleenhedsomkostninger. Jeg vil også arbejde for at mindske den administrative byrde, herunder overflødige rapporteringskrav.

Som forelagt i den tiltrædende formands politiske retningslinjer, går jeg kraftigt ind for at sætte forskning, innovation, videnskab og teknologi i centrum for vores økonomi med øgede forskningsudgifter for at fokusere mere på strategiske prioriteter, banebrydende grundforskning, disruptiv innovation og videnskabelig topkvalitet i det næste rammeprogram. Jeg forpligter mig til at arbejde hen imod en forsknings- og innovationspolitik, der fremmer Europas konkurrenceevne. I denne henseende indeholder Draghi-rapporten nogle meget vigtige anbefalinger, der kraftigt understreger den betydning, som de investeringer vi foretager i dag, har for vores konkurrenceevne på mellemlang og lang sigt. Jeg vil også arbejde på at styrke forsknings- og innovationssystemerne samt opstarts- og opskaleringsfinansiering i alle medlemsstater og regioner i samarbejde med dem.

EU og medlemsstaterne har et fælles ansvar for at nå vores mål om at investere 3 % af BNP i forskning og udvikling. Jeg vil arbejde for tættere koordinering mellem investeringer på EU-plan, nationalt plan og regionalt plan for at maksimere virkningen og dermed realisere en egentlig europæisk forsknings- og innovationsunion. På grundlag af erfaringerne fra Det Europæiske Innovationsråd og InvestEU vil vi bruge vores budgetstyrke til at mobilisere og mindske risikoen for private investeringer i vores fælles mål.

Endelig vil jeg, hvis jeg bliver godkendt, arbejde på at øge SMV'ernes deltagelse og fremme offentlig-private partnerskaber. SMV'er er centrale drivkræfter for vækst og innovation. Den nye europæiske innovationslov vil fremme et innovations- og SMV-venligt miljø, fjerne juridiske hindringer og tilpasse de lovgivningsmæssige betingelser på tværs af medlemsstaterne. Jeg vil strømline adgangen for virksomheder i den tidlige fase og tiltrække

nye deltagere gennem forenkling og skræddersyet støtte. Dette vil integrere dem i forretningsnetværk og styrke deres teknologiske kapacitet. Jeg vil yderligere udforske det potentiale som europæiske partnerskaber, herunder fællesforetagender, har for at mobilisere offentlige og private investeringer. Min tilgang vil tage højde for skiftende prioriteter og fremme synergier med andre instrumenter og finansieringsprogrammer som f.eks. vigtige projekter af fælleseuropæisk interesse og samhörighedsfonde.

Jeg agter at engagere mig i et tæt samarbejde med Europa-Parlamentet, da Europa-Parlamentets støtte til alle disse opgaver er afgørende.

6. Hvilke konkrete foranstaltninger anser De for nødvendige for den langsigtede strategi til styrkelse af den europæiske forskningsinfrastruktur, herunder teknologiinfrastrukturer? Hvad er Deres syn på forsknings- og innovationsøkosystemers rolle? Hvordan planlægger De at tackle innovations- og forskningskløften i EU? Hvilke udbredelsestiltag forestiller De Dem med hensyn hertil? Hvordan vil De tackle de nuværende udfordringer inden for STEM, herunder den lave repræsentation af kvinder? Hvordan planlægger De at fremme forskning og akademisk frihed? Hvordan vil De bidrage til videreudviklingen af det nye europæiske Bauhaus?

Hvis jeg bliver godkendt, vil jeg fremlægge en europæisk strategi for forskningsinfrastrukturer for at sikre, at europæiske forskere og innovatorer har adgang til faciliteter og tjenester i verdensklasse og kan gøre fuld brug af dem med fokus på industri, SMV'er og startups.

Stærke og indbyrdes forbundne forsknings- og innovationsøkosystemer er afgørende for et konkurrencedygtigt, bæredygtigt og modstandsdygtigt Europa. EU's økosystemer bygger på vores solide forskningsgrundlag, hvilket placerer os som nummer to på verdensplan for videnskabelige resultater. Andre udviklede økonomier har imidlertid overhalet os på nogle områder. Fragmenteringen af vores forsknings- og innovationsøkosystemer, hvor der er markante forskelle mellem lande og regioner, er en del af forklaringen på dette. Hvis jeg bliver godkendt, vil jeg styrke Europas innovationsøkosystem gennem finansierings- og reguleringsværktøjer, der støtter disruptive innovatorer, startups og vækstvirksomheder. Med udgangspunkt i den nye europæiske innovationsdagsordens tiltag vil EU's opstarts- og opskaleringsstrategi og den europæiske innovationslov være afgørende i denne henseende.

Hvis jeg bliver godkendt, vil jeg tage fat på forsknings- og innovationskløften, hvilket er nødvendigt for at maksimere Europas potentiale, uanset hvor det kommer fra. Udbredelsestiltag fungerer allerede i denne henseende, hvor støttemodtagere fra lande, der er omfattet af initiativet om udvidelse af deltagerkredsen, har højere succesrater i Horisont Europa end i Horisont 2020. Det Europæiske Institut for Innovation og Teknologi bidrager til at tackle innovationskløften i EU, navnlig gennem sin stedbaserede tilgang som det største innovationsøkosystem i Europa med en lokal tilstedeværelse i og uden for EU's medlemsstater og via dets regionale innovationsordning. Jeg sætter Europa-Parlamentets synspunkter om at tackle forsknings- og innovationskløften højt og vil også på behørig vis høre medlemsstaterne og interessenterne.

Mange europæiske lande står over for en betydelig mangel på kandidater inden for naturvidenskab, teknologi, ingeniørvirksomhed og matematik (STEM), samtidig med, at efterspørgslen efter sådanne fagfolk er stigende på tværs af brancher. Denne mangel truer i alvorlig grad Europas konkurrenceevne i strategiske sektorer som vedvarende energi og avanceret produktion. Hvis jeg bliver godkendt, vil jeg gøre det lettere for studerende, der afslutter en STEM-uddannelse, at få mere erfaring inden for forskning, problemløsning og praktisk anvendelse. Dette vil bidrage til at bygge bro over kløften mellem akademisk viden og industriens behov og lette de færdiguddannedes overgang til arbejdsstyrken. Som led i min handlingsplan for kvinder i forskning, innovation og startups/scaleups vil jeg støtte kraftigt op om initiativer, der øger andelen af kvinder, der afslutter en STEM-uddannelse.

Jeg forpligter mig fuldt ud til at opretholde den videnskabelige forskningsfrihed. Dette er af afgørende betydning for den akademiske frihed, jf. artikel 13 i chartret om grundlæggende rettigheder. Jeg støtter Europa-Parlamentets rettidige beslutning om beskyttelse af den videnskabelige forskningsfrihed fra januar 2024, hvori Kommissionen anmodes om at fremlægge et forslag om at beskytte og fremme friheden til videnskabelig forskning, og jeg forpligter mig til at inkludere det som en del af retsaktens om det europæiske forskningsrum. Dette vil bygge videre på bl.a. Europa-Parlamentets arbejde.

I overensstemmelse med mit opgavebeskrivelse vil jeg, hvis jeg bliver godkendt, støtte kommissæren med ansvar for miljø, vandresiliens og en konkurrencedygtig cirkulær økonomi i hendes bestræbelser på at videreudvikle det nye europæiske Bauhaus. Jeg vil støtte det bidrag, som forskning og innovation kan yde til dets udvikling og gennemførelse, fra grundforskning til afprøvning og demonstration. Forskning og innovation kan udgøre en vigtig

støtte til det nye europæiske Bauhaus, når der skal pustes nyt liv i Europas kvarterer gennem innovativt, inklusivt og bæredygtigt design.

7. Hvad er Deres vision for EU-strategier til nyetablering og opskalering af virksomheder, og hvilke foranstaltninger vil De foreslå for at stimulere udviklingen af sådanne strategier? Hvilke initiativer vil De tage for at opskalere innovationen i EU? Hvordan planlægger De at styrke forbindelserne mellem forsknings-, innovations-, industri- og samhørighedspolitikker? Hvilke konkrete foranstaltninger bør loven om avancerede materialer efter Deres mening omfatte?

Min overordnede vision for EU's opstarts- og opskaleringsstrategi er at skabe et innovationsvenligt miljø, der gør det enklere og hurtigere for innovative europæiske virksomheder at vokse og opskalere i det indre marked.

De største udfordringer, der tynger udviklingen af vores europæiske startups-økosystem, er vanskeligheder med at få adgang til kapital, markedsfragmentering og lovgivningsmæssig fragmentering, hvilket skaber administrative hindringer. Dette resulterer i talentflugt og i at succesfulde virksomheder beslutter at forlade EU. Vi skal sætte Europas startups og vækstvirksomheder i stand til at vokse og trives i Europa og samtidig konkurrere globalt.

En af de største udfordringer for nystartede virksomheder og vækstvirksomheder i Europa er at sikre adgang til kapital, navnlig når det drejer sig om disruptive og yderst risikobetonede projekter. Strategien vil omfatte foranstaltninger, der skal udvide adgangen til venturekapital og forbedre finansieringen gennem udvidelsen af Det Europæiske Innovationsråd (EIC). Jeg vil samarbejde med kommissæren med ansvar for demokrati, retlige anliggender og retsstatsprincippet, som har ansvaret for udviklingen af en 28. ordning, der skal hjælpe innovative virksomheder med at vokse og drage fordel af enklere og harmoniserede regler i hele Unionen. Jeg vil også samarbejde med kommissæren med ansvar for finansielle tjenesteydelser og opsparings- og investeringsunionen om at forbedre adgangen til forskellige finansieringskilder ved at udvikle en opsparings- og investeringsunion (SIU), der omfatter kapitalmarkedsunionen og bankunionen.

For at hjælpe nystartede virksomheder med at opskalere bør strategien også omfatte foranstaltninger, der skal forbedre markedsadgangen. Den kommende revision af direktivet om offentlige udbud, der er bebudet i de politiske retningslinjer, har først og fremmest til formål at modernisere og forenkle vores regler for offentlige udbud, med særlig tanke på EU's nystartede virksomheder og innovatorer.

Stærke økosystemer er afgørende for, at startups og vækstvirksomheder kan trives. Strategien vil fremme foranstaltninger, der skal skabe bedre samarbejde mellem universiteter, forskningsinstitutioner, industrien og nystartede virksomheder. Startups har også brug for teknologisk og digital infrastruktur for at kunne innovere og vokse, hvilket også bør tackles.

For at tiltrække og fastholde talenter vil der desuden blive fremlagt konkrete tiltag, der bygger på eksisterende initiativer, samtidig med at eventuelle kvalifikationskløfter identificeres og afhjælpes, og der tages fat på kønsskævheden i FoI og i opstarts-/opskaleringssystemet.

Det er klart, at strategien vil skulle afspejle en tilgang, der omfatter "hele forvaltningen" og et tæt samarbejde med medlemsstaterne om at identificere løftestænger på tværs af politikområder, der kan hjælpe startups og vækstvirksomheder i EU med at lykkes. Hvis jeg bliver godkendt, vil de prioriteter, der er fastsat i strategien, blive håndteret og omsat til konkrete foranstaltninger under min ledelse, herunder lovgivningsforslag, gennem den nye europæiske innovationslov.

Arbejdet med at udforme EU's opstarts- og opskaleringsstrategi bør begynde med en omfattende analyse baseret på Draghi-rapporten. Hvis jeg bliver godkendt, vil jeg iværksætte en indkaldelse af feedback og en målrettet høring af interessenter.

I denne proces forpligter jeg mig til at samarbejde med Europa-Parlamentet og gennemføre brede høringer af interessenter fra vores FoI-økosystem.

En styrkelse af forbindelserne mellem forsknings-, innovations-, industri- og samhørighedspolitikkerne er afgørende for en sammenhængende tilgang, der vil give FoI en central placering i vores økonomi. Jeg vil sikre, at mit ansvarsområde fungerer i samklang med EU's industri- og samhørighedspolitik og at det bidrager meningsfuldt til kommissærkollegiets arbejde. I overensstemmelse med mit opgavebeskrivelse vil jeg bidrage til initiativer såsom aftalen om ren industri og retsakt om fremskyndelse af industriel dekarbonisering, som begge har en vigtig forsknings- og innovationsdimension. Med hensyn til synergier mellem EU's finansieringsprogrammer vil

jeg sammen med mine kommissærkolleger fokusere på at harmonisere reglerne, undgå dobbeltarbejde og maksimere virkningen af medlemsstaternes investeringer i forskning og innovation. Jeg vil under det løbende budget lægge vægt på at sikre, at forskningsresultater, der finansieres af vores rammeprogrammer, udbredes og opskaleres gennem Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Innovationsfonden, InvestEU og platformen for strategiske teknologier for Europa (STEP), som mobiliserer finansiering på tværs af 11 EU-programmer til udvikling og anvendelse af strategiske teknologier.

Avancerede materialer er afgørende for den grønne og den digitale omstillings succes. Hvis jeg bliver godkendt, vil jeg gennem loven om avancerede materialer sigte mod at etablere en ramme, der skal forbedre adgangen til og produktionen af avancerede materialer i Europa. Loven skal tilpasse forsknings-, industri- og investeringsindsatsen så den opfylder vores teknologiske behov og samtidig mindsker den strategiske afhængighed. I samarbejde med forskningsverdenen, industrien og resten af kommissærkollegiet vil jeg identificere mangler og prioriterede behov for avancerede materialer, navnlig for rene teknologier og cirkulær økonomi. Loven vil fremme private investeringer, offentlige udbud, vigtige projekter af fælleseuropæisk interesse og udvikling af kritisk digital infrastruktur.

Spørgsmål fra Kultur- og Uddannelsesudvalget

8. Hvordan ser De samspillet mellem det europæiske uddannelsesområde, det europæiske område for videregående uddannelse og det europæiske forskningsrum? Hvilke synergier er der efter Deres opfattelse mellem finansieringsprogrammerne på disse forskellige områder og EU's støtte til næste generation af forskere i betragtning af samarbejdet mellem akademiske, private og offentlige enheder og fremskridtene med initiativet om alliancer mellem europæiske universiteter? Hvordan agter De i forlængelse heraf at gøre det europæiske område for videregående uddannelse mere tilgængeligt og inklusivt for alle og samtidig forbedre samarbejdet og udvekslingen med universiteterne globalt?

Videregående uddannelsesinstitutioner er fundamentale aktører inden for forskning og innovation i Europa og er som sådan en central del af det europæiske forskningsrum. Effektiv koordinering af det europæiske uddannelsesområde, det europæiske område for videregående uddannelse og det europæiske forskningsrum udgør springbrættet for Europas ambition om at være førende i den videnbaserede og yderst konkurrenceprægede globale økonomi. Jeg vil forpligte mig til at skabe yderligere synergier mellem uddannelse, forskning og innovation og bidrage til samtidig gennemførelse af politikkerne for det europæiske uddannelsesområde og det europæiske forskningsrum. Hvis jeg bliver godkendt, vil jeg arbejde hen imod dette mål i tæt samarbejde med den ledende næstformand med ansvar for mennesker, færdigheder og parathed.

Det europæiske uddannelsesområde udgør en ramme, hvor uddannelse af høj kvalitet er tilgængelig for alle, og hvor livslang læring, gnidningsløs mobilitet og tværnationalt samarbejde fremmes. Det bygger på den mellemstatslige Bologna-proces, der fremmer større sammenhæng i de videregående uddannelser i Europa. Med det europæiske forskningsrum fremmes et gnidningsløst miljø for topkvalitet inden for forskning og innovation.

Både det europæiske uddannelsesområde og det europæiske forskningsområde fremmer mere samarbejde mellem akademiske institutioner og ikkeakademiske partnere såsom industrien og regeringer. Deres fælles mål er at fjerne de hindringer, der står i vejen for skabelse og udbredelse af viden i EU, fjerne hindringerne for den frie bevægelighed for talenter og gøre det muligt for folk let at bevæge sig mellem uddannelses- og forskningssystemer og ikkeakademiske sektorer. Hvis jeg bliver godkendt, vil jeg sammen med den ledende næstformand med ansvar for mennesker, færdigheder og parathed bidrage til at skabe et ægte europæisk frirum, hvor viden, færdigheder og talenter frit kan cirkulere for at studere eller arbejde i en anden medlemsstat. Jeg vil også fortsætte bestræbelserne på at bygge bro mellem den akademiske verden, erhvervslivet og den offentlige sektor ved at fokusere på at skabe indbyrdes forbundne miljøer, der fremmer innovation, fremskridt og muligheder for alle.

Videregående uddannelsesinstitutioner har en enestående position i krydsfeltet mellem uddannelse, forskning og innovation. Det er afgørende, at universiteter i hele Europa både arbejder tættere sammen og samtidig inddrager de private og offentlige sektorer. Tværnationalt samarbejde er en forudsætning for at sikre, at den nuværende og fremtidige generation af forskere udstyres med de kompetencer og færdigheder, som de europæiske samfund har brug for til at trives i en stadig mere indbyrdes forbundet verden — f.eks. gennem fælles europæiske grader i specialiserede sektorer. En europæisk grad vil gøre det lettere at samle ressourcer og ekspertise og give de uddannelsessøgende adgang til de avancerede færdigheder og den viden, der er afgørende i fremspirende sektorer såsom grønne teknologier og digitale industrier. De fleste universiteter i Europa søger at samle ekspertise og kombinere komplementære styrker, der ikke findes på en enkelt institution, for at give færdiguddannede og personer i livslang læring de strategiske og fremtidsorienterede færdigheder, de har brug for. Dette har været en af

drivkræfterne bag dannelsen af de 64 alliancer mellem Europauniversiteter i synergi med Marie Skłodowska-Curie-aktiviteterne og Det Europæiske Institut for Innovation og Teknologi.

Initiativer fra Det Europæiske Institut for Innovation og Teknologi, som f.eks. Deep Tech Talent-initiativet eller færdighedsakademierne, leverer tiltrængte sektorspecifikke færdigheder til kritiske industrisektorer (det europæiske batteriakademi, European Solar Academy, råstofakademiet, akademiet for avancerede materialer og Wind Academy).

Marie Skłodowska-Curie-aktiviteterne illustrerer, hvordan synergier på tværs af videregående uddannelse og forskning støtter forskernes uddannelse, færdigheder, karriereudvikling og mobilitet, hvilket muliggør fremragende forskning og innovation med stor gennemslagskraft. Sammen med Erasmus+ yder de afgørende støtte til den næste generation af forskere og fremmer tværsektorielt samarbejde mellem akademiske og ikkeakademiske aktører. Min plan om at støtte kvinder inden for forskning, innovation og startups/vækstvirksomheder vil have et særligt fokus på at fremme kvindelige forskeres deltagelse i disse aktioner.

Inklusivitet og tilgængelighed er fortsat en topprioritet for vores forskningssektorer og videregående uddannelser. Jeg vil blive ved med at støtte disse mål, herunder ved at støtte arbejdet med at styrke alliancer mellem Europauniversiteter, der involverer universiteter fra alle dele af Europa, herunder fra landdistrikter og regioner i fjernområder. Desuden er mere end 30 universiteter fra Ukraine tilknyttet alliancer mellem Europauniversiteter. Hvis jeg bliver godkendt, vil jeg arbejde på at udbyde samarbejdet med universiteter i hele verden og fremme fælles uddannelses- og forskningsaktiviteter. Gennem stærke globale partnerskaber kan Europa øge sin globale indflydelse og tiltrække og fastholde de bedste talenter. Dette er en forudsætning for et mere velstående Europa.